

Transformační plán Harmonie, p. o. na léta 2016 - 2020

Poskytovatel

název poskytovatele	Harmonie, příspěvková organizace
statutární zástupce	Mgr. Miroslava Fofová
právní forma	Příspěvková organizace zřizovaná Moravskoslezským krajem
adresa	Harmonie, příspěvková organizace Krnov, Pod Cvilínem, Chářovská 785/85, PSČ 794 01
Internetová adresa	www. po-harmonie.cz
e-mail	reditel@po-harmonie.cz
telefon	777 005 771
zřizovatel organizace	Moravskoslezský kraj

1. Výchozí stav

Zhodnocení stavu zařízení

Silné stránky zařízení s ohledem na transformaci	Nedostatky a ústavní prvky zařízení
<p>např. dovednosti, zkušenosti a postoje pracovníků, očekávání uživatelů služby od transformace, zkušenosti poskytovatele s poskytováním komunitních služeb;</p> <p>právní postavení uživatelů;</p> <p>spolupráce s jinými lidmi a organizacemi</p>	<p>např. dovednosti, zkušenosti a postoje pracovníků, obavy uživatelů služby z transformace, nedostatek zkušeností poskytovatele s poskytováním komunitních služeb;</p> <p>hlavní ústavní rysy služby (izolovanost, uzavřenost, přístup ke klientům), stav objektů, závazek udržitelnosti;</p> <p>právní postavení uživatelů; nedostatek spolupráce s jinými lidmi a organizacemi</p>
<p>Dlouholeté zkušenosti s procesem transformace, 14 ti letá zkušenost v poskytování služeb komunitního typu. Dobrá praxe v přechodu klientů do služeb s nižší mírou potřebné podpory i jiného poskytovatele. Dlouholetá a efektivní spolupráce s městem (aktivní účast v komunitním plánování) a poskytovateli návazných služeb ve městě. Máme zkušenosti s využitím nabídky neformální podpory v komunitě – dobrovolníci i zahraniční. Spolupráce s veřejným opatrovníkem a opatrovníky. Sociálně aktivizační činnosti pro klienty DOZP poskytujeme mimo prostory bydlení.</p>	<p>Objekt, kde jsou poskytovány dva druhy služeb – kromě chráněného bydlení aktivizační činnosti DOZP.</p> <p>Malá nabídka jednolůžkových pokojů, kumulace lidí s postižením na jedné adrese (23 osob s postižením).</p> <p>Viditelné označení sociální služby na velké budově (CHB).</p> <p>Služba DOZP je poskytována ve velké budově s kapacitou 60 osob. Přestože lidé bydlí v oddělených domácnostech, není dostatek prostoru pro individuální podporu a činnosti sociálního pracovníka v rámci jednání se zájemcem. Chybí zázemí pro tým pracovníků, kteří zajišťují chod služby.</p> <p>Malá kapacita pro sociálně aktivizační činnosti pro klienty DOZP mimo prostory bydlení.</p>

<p>Příležitosti v okolí služby existující zdroje podpory v komunitě např. neformální podpora, komunitní sociální služby; poptávka po sociálních službách; podpora okolí pro transformaci (úřady, opatrovníci, příbuzní uživatelů apod.)</p>	<p>Překážky a nedostatky v okolí služby např. nedostatek komunitních služeb; nízká podpora okolí pro transformaci (úřady, opatrovníci, příbuzní uživatelů apod.); projevy obav a předsudků v komunitě</p>
<p>Veřejná správa se staví k procesu transformace vstřícně, podporuje jej, vstřícnost veřejného opatrovníka.</p> <p>Dostupnost veřejných a návazných sociálních služeb pro lidi se zdravotním postižením, příležitost pracovního uplatnění.</p> <p>Komunita je připravena přijímat lidi s postižením.</p> <p>Dostatek vhodných bytů.</p>	<p>Nebyly identifikovány.</p>

2. Návrh zajištění podpory v komunitě

Vize transformace zařízení

(5 až 10 vět o předpokládaném výsledku transformace)

Jaké změny chcete pro uživatele dosáhnout? Kam chcete organizaci transformací dovést?

Shrňte, jak bude vypadat podpora pro současné uživatele ústavu a jak má organizace vypadat po transformaci (cílová skupina uživatelů, služby a další činnosti organizace, způsob poskytování služby, včetně informace, které služby v komunitě bude zajišťovat nynější poskytovatel ústavních služeb, zda se jedná o celkovou nebo částečnou transformaci).¹

Transformační proces organizace Harmonie, p. o. probíhá od roku 2002. Probíhající transformační proces organizace byl podpořen strategickým dokumentem Konceptí kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb), a Transformačním plánem, jehož záměry byly schváleny Radou kraje usnesením č. 80/4959 ze dne 6. 4. 2011. Kroky tohoto transformačního plánu byly naplněny **Popis stávajícího stavu**

Organizace Harmonie, je příspěvkovou organizací Moravskoslezského kraje, která poskytuje tři sociální služby:

- Domov pro osoby se zdravotním postižením v Krnově,
- Chráněné bydlení v Krnově, Městě Albrechticích a Osoblaze
- Sociálně terapeutické dílny v Městě Albrechticích.

Služby pro osoby s mentálním postižením vznikaly postupně od roku 2002 do roku 2015 a jsou umístěny v běžné komunitě.

Popis etap transformace Harmonie, p. o.:

- **2000 – 2006 – zámek Hošťálkovy, pobytová sociální služba, kapacita 110 klientek.**

Nejdříve proběhla humanizace služby, od roku 2002 pak cílené opuštění zámku a zajišťování sociální služby v malých domácnostech (dnes chráněné bydlení). V letech 2004 až 2006 probíhala výstavba domu komunitního typu pro 60 klientek v Krnově. V roce 2007 pak došlo k vystěhování všech klientek ze zámku a poskytování pobytových služeb v malých domácnostech ve Městě Albrechticích a v domě „komunitního typu“ v Krnově.

- **V roce 2008** svěřil zřizovatel naší organizaci do správy další budovu v Krnově.

Po rekonstrukci dvou podlaží vzniklo nové chráněné bydlení pro 8 žen na Opavské ulici v Krnově. V roce 2009 zde byla zahájena služba chráněné bydlení.

- **Od 1. 7. 2009 byla Naděje, příspěvková organizace, Jindřichov ve Slezsku, sloučena** s organizací **Harmonie**, která se stala nástupnickou organizací. V souladu s Konceptí kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji, schválenou zastupitelstvem Kraje a usnesením č. 24/2122 ze dne 26. 6. 2008, probíhala transformace zámku Jindřichov ve Slezsku. Transformace zařízení byla zařazena do Integrovaného operačního programu, oblast intervence 3.1. Dle transformačního plánu byl schválen projekt „I. etapa transformace zámku v Jindřichově ve Slezsku“ s dílčími projekty:

- Novostavba chráněného bydlení v Osoblaze pro 12 klientů
- Výstavba objektu na domov pro osoby se zdravotním postižením ve Vrbě pod Pradědem pro 18 klientů
- Rekonstrukce objektu bývalé mateřské školy v Rýmařově na chráněné bydlení pro 15 klientů.

Realizace transformačního plánu probíhala od roku 2009 – do roku 2015. Během roku 2015 byly zaregistrovány nové služby a zahájen provoz ve výše jmenovaných objektech. Služby ve Vrbě pod Pradědem (DOZP) a Rýmařově (CHB) poskytuje organizace Sagapo, p. o. se sídlem v Bruntále, službu v Osoblaze (CHB) poskytuje Harmonie, p. o. se sídlem v Krnově.

- **Od 1. 1. 2010 byl Krajánek, příspěvková organizace, Město Albrechtice, sloučen** s organizací Harmonie, p. o., která se stala nástupnickou organizací. Transformace tohoto zařízení probíhala dle schváleného transformačního plánu, investiční akce byly hrazeny z Regionálního operačního programu. V roce 2010 vzniklo chráněné bydlení pro 11 osob na ulici Krnovská, Město Albrechtice, v roce 2013 pak chráněné bydlení pro 16 osob na ul. B. Smetany v Městě Albrechticích.

Součástí transformačního plánu bylo vytvoření zázemí pro sociálně terapeutickou dílnu v objektu chráněného bydlení na ul. B. Smetany, s kapacitou 30 osob/den. Provoz dílny byl zahájen v roce 2013

Proces transformace není dosud ukončen, právě proto, že nebylo možné předpokládat míru dovedností, které mohou lidé, kteří žili velkou část svého života v ústavním prostředí, získat. Změna způsobu poskytování podpory těmto lidem (samostatné byty v běžné zástavbě), nás vede k potřebě pokračovat v dalších protransformačních krocích.

Vize organizace

1. Poskytování služby chráněné bydlení v individuálních domácnostech

Část stávajících uživatelů chráněného bydlení vyjádřilo přání bydlet v individuálních domácnostech, které jim umožní další rozvoj samostatnosti či větší soukromí. S ohledem na to, že jejich dovednosti to umožňují, chceme vytvořit nabídku chráněného bydlení v individuálních domácnostech pro stávající uživatele této služby.

Vizí organizace je vytvoření individuálních domácností, a to jak pro jednotlivce, tak pro páry. Organizace bude hledat byty v lokalitě města Krnova a následně zahájí poskytování služby chráněné bydlení v individuálních domácnostech. Výhledově plánujeme, že se tito lidé osamostatní natolik, že budou moci v dalším kroku přejít do terénní sociální služby podpora samostatného bydlení, která je v komunitě k dispozici, poskytuje Slezská diakonie. Následně by tyto individuální domácnosti využívali další uživatelé stávajících chráněných bydlení.

2. Redefinování cílové skupiny ve službách domovy pro osoby se zdravotním postižením a chráněné bydlení budeme moci reagovat na aktuální potřeby stávající klientely a poptávku zájemců o služby z řad lidí s duševním onemocněním.

V rámci aktuální situace ve službách domovy se zdravotním postižením a chráněné bydlení se jeví jako nutné redefinování cílové skupiny. **Potřeba rozšíření cílové skupiny vyplynula z analýz aktuálních potřeb jak stávajících klientů, tak zájemců o tyto služby, kterým byla odmítnuta**

smlouva o poskytování soc. služeb z důvodu stávajícího vymezení cílové skupiny.

Z analýzy potřeb stávajících klientů vyplynulo, že stárnutí u nich přináší další změny kognitivních funkcí, různé typy demencí aj. Historicky dlouhodobě jsou našimi klienty také lidé s duševním onemocněním bez poruch chování, a to proto, že stále neexistuje nabídka sociálních služeb pro tyto osoby. Stoupající zájem o pobytové sociální služby pro lidi s duševním onemocněním vyplývá také z analýzy evidence odmítnutých žadatelů.

Na základě redefinování cílových skupin zajistíme adekvátní podporu stávajícím klientům služby, budeme moci reagovat na změny jejich potřeb a druhotným efektem bude rozšíření sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním, které podpoří probíhající proces transformace psychiatrické péče v kraji.

3. Vytvoření služby bydlení komunitního typu pro osoby se specifickými potřebami

V rámci transformačního procesu Harmonie, p. o. vzniklo 7 služeb komunitního typu, kde jsou všechny předpoklady poskytovat individuální, cílenou a dostatečně efektivní podporu lidem s mentálním a vícenásobným postižením. Z naší dlouholeté zkušenosti víme, že je možné poskytovat podporu lidem se specifickými potřebami, kteří žijí v našem zařízení dlouhodobě (přišli z původní ústavní služby), ve stávajících podmínkách však nejsme připraveni poskytovat služby lidem nově přichozím (se specifickými potřebami). Neumožní nám to stávající prostředí poskytování služby – nedostatek jednolůžkových pokojů a uspořádání bydlení, věková struktura stávajících obyvatel (vyšší průměrný věk), a především kumulace dvou zcela odlišných cílových skupin (lidé s mentálním postižením a lidí s duševním onemocněním).

Vize bude naplněna zajištěním vhodného bydlení (bydlení komunitního typu) v lokalitě města Krnova. Bydlení bude dispozičně uzpůsobeno potřebám lidí se specifickými potřebami. Vhodné bydlení může být zajištěno výstavbou objektů nebo využitím stávajícího bytového fondu ve správě organizace.

Podporu bude klientům se specifickými potřebami poskytovat dostatečný počet odborně vybavených a zkušených pracovníků. Naplnění vize je podmíněno dostatečnou externí podporou.

4. Zajištění poskytování sociálně aktivizačních činností mimo objekt bydlení, včetně zajištění bezbariérovosti a zázemí pro pracovníky

Máme dlouholetou zkušenost (od roku 2007) v poskytování sociálně aktivizačních činností DOZP mimo objekt bydlení. Čas strávený mimo bydlení zvyšuje významně kvalitu života lidí, kteří využívají služby DOZP a přispívají k jejich začlenění do místní komunity. Pobyt mimo bydlení, příležitost potkat jiné lidi významným způsobem snižuje projevy neklidu i projevů agresivního jednání některých z klientů. V současné době nemáme dostatečnou kapacitu, abychom mohli vyhovět všem klientům, kterým to dovoluje jejich zdravotní stav. Problém je také bariérovost stávajících prostor, které bychom rádi rozšířili.

Naplnění vize bude možné buď úpravou objektu, který je nyní využíván pro aktivizační činnosti (vybudováním výtahu) nebo výstavbou nového objektu.

5. Řešení návazných sociálních služeb

a) Spolupráce s existujícími poskytovateli služeb - Sociálně terapeutické dílny, Denní stacionář a Sociální rehabilitace

V rámci transformačního procesu organizace vzniklo pět nových služeb komunitního typu. V těchto službách je řešeno začleňování lidí do běžné společnosti a smysluplné trávení času, mimo jiné formou aktivního trávení volného času mimo místo bydliště, zapojení do pracovního procesu na volném trhu práce a využíváním všech možných veřejně dostupných služeb. Řada našich uživatelů navštěvuje návazné sociální služby, jako jsou sociálně terapeutické dílny v Městě Albrechticích, Osoblaze a Krnově, které poskytuje v uvedeném pořadí Harmonie, p. o., Jinak, o. p. s. a Slezská diakonie, Denní stacionář Benjamin v Krnově, Denní stacionář Charity v Krnově, a Sociální rehabilitaci RÚT v Krnově. Protože do těchto návazných služeb dochází i uživatelé jiných poskytovatelů nebo lidé, kteří nevyužívají pobytovou sociální službu, nemohou uspokojit potřeby všech našich uživatelů, kteří by měli o služby zájem.

b) Potřeba rozšíření kapacity sociálních služeb – Sociálně terapeutické dílny a Denní stacionář

Pro další rozvoj klientů, kteří díky transformačnímu procesu opustili ústavní způsob života a dnes žijí v chráněném bydlení, je jasnou potřebou navazující na transformační plán rozšíření dostupných a nedostačujících kapacit služeb Sociálně terapeutických dílen a Denního stacionáře na Krnovsku. V rámci komunitního plánování sociálních služeb v Krnově byla definována potřeba zachování stávajících ambulantních služeb sociálně terapeutických dílen, denního stacionáře a sociální rehabilitace pro osoby se zdravotním postižením, jako navazující služby, zejména pro transformované služby organizace Harmonie, p. o. a klienty speciální školy z Krnova.

c) Vznik sociální služby – Centrum denních služeb

Vznik Centra denních služeb jako novou návaznou sociální službu pro zdravotně postižené osoby, které nesplňují cílovou skupinu pro sociálně terapeutické dílny a denní stacionáře. Cílovou skupinou by byli lidé, kteří v rámci procesu transformace pobytových sociálních služeb bydlí v komunitním bydlení, ale nejsou pro ně vhodné existující návazné služby v lokalitě. Pro zachování běžného denního a týdenního rytmu dne by měli opouštět bydlení a navštěvovat návaznou službu.

Časový harmonogram

Popsané vize jsou stanoveny na dobu 5 let, na období 2016 – 2020.

1. Poskytování služby chráněné bydlení v individuálních domácnostech

- | | |
|--|-------------|
| 1. Příprava klientů na přechod do služby s nižší mírou podpory | 2016 |
| 2. Hledání vhodných bytů | 2016 – 2017 |
| 3. Zakoupení bytů | 2016 – 2017 |
| 4. Příprava pracovníků na jiný způsob poskytování služby | 2016 |

2. Redefinováním cílové skupiny ve službách domovy pro osoby se zdravotním postižením a chráněném bydlení budeme moci reagovat na aktuální potřeby stávající klientely a poptávku zájemců o služby z řad lidí s duševním onemocněním.

- | | |
|--|-------------|
| 1. Vyhodnocení zpracovaných analýz potřeb u všech klientů | 2016 |
| 2. Provedení analýzy potřeb u nově přijatých klientů | 2016 |
| 3. Definice nových cílových skupin | 2016 |
| 4. Poskytování soc. služby dle nově definovaných cílových skupin | 2017 - 2020 |

3. Vytvoření služby bydlení komunitního typu pro osoby se specifickými potřebami

- | | |
|--|-------------|
| 1. Vytipování vhodné lokality pro výstavbu tří rodinných domků s 1 bytovou jednotkou | 2016 |
| 2. Příprava studie a projektové dokumentace | 2016 - 2017 |
| 3. Vyhlášení veřejné zakázky a výběr dodavatele stavby | 2017 |
| 4. Realizace stavby | 2017 - 2018 |
| 5. Výběr a příprava personálu | 2017 - 2018 |
| 6. Výběr klientů služby a příprava na přechod do nové služby komunitního typu | 2017 - 2020 |
| 7. Spolupráce s externími odborníky, s návaznými službami a místní komunitou | 2017 - 2020 |
| 8. Zahájení poskytování služby | 2018 – 2020 |

4. Zajištění poskytování sociálně aktivizačních činností mimo objekt bydlení, včetně zajištění bezbariérovosti a zázemí pro pracovníky

1. Příprava studie a projektové dokumentace na výstavbu výtahu 2016 - 2017
2. Vyhlášení veřejné zakázky a výběr dodavatele výstavby výtahu 2017
3. Realizace stavby výtahu a vybavení zázemí služby 2017 – 2018

5. Spolupráce s poskytovateli služby Sociálně terapeutické dílny, Denní stacionář a Sociální rehabilitace

1. spolupráce s existujícími návaznými sociálními službami 2016 – 2020
2. konzultovat potřebnost navýšení kapacity návazných služeb 2016 - 2020
3. potřebnost návazné služby Centrum denních služeb doporučit k zařazení do nového KP Krnova na léta 2017 – 2020

Návaznost na strategické dokumenty

Soulad vize se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb příslušného kraje, případně dotčených obcí

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015 – 2020

Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb)

Moravskoslezský krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na léta 2014 – 2020

Střednědobý plán rozvoje sociálních a návazných služeb Město Krnov 2013 - 2016

Návaznost na sociální služby v regionu

CHB, které poskytuje naše organizace

Psychiatrická nemocnice Opava

Místní komunita - Krnovsko

Příspěvkové organizace kraje

Sociálně terapeutické Effatha Slezské diakonie v Krnově

Sociální rehabilitace Rút Slezské diakonie Krnov

Denní stacionář Benjamín Slezské diakonie v Krnově

Denní stacionář Charity v Krnově

Sociální firma Chrpa Krnov

Sociálně terapeutická dílna v Osoblaze (provozuje Jinak, o. p. s.)

2B) Návrh zajištění podpory v komunitě (po transformaci) pro stávající klienty DOSPĚLÍ

Jak zajistíte péči či podporu dospělých?			
Návrh řešení	počet lidí		způsob zajištění ¹
rodiny, vlastní bydlení apod.	s nízkou mírou podpory	0	
	se střední mírou podpory	0	
	s vysokou mírou podpory	0	
	celkem	0	
ambulantní komunitní služby	s nízkou mírou podpory	4	<p>Klienti bydlení komunitního typu budou využívat stávající ambulantní služby Sociálně terapeutické dílny, Denního stacionáře a Sociální rehabilitace Slezské diakonie a Sociální rehabilitace Slezské diakonie a Denního stacionáře Charity v Krnově. Cílová skupina těchto služeb reflektuje naše potřeby. Proběhnou jednání, která zajistí možnost využití STD a SR Slezské diakonie pro osoby se specifickými potřebami – 12 osob a klienty chráněného bydlení – 4 osoby.</p> <p>Zároveň plánujeme rozšíření denních programů pro službu DOZP ve stávajícím objektu na Opavské ul. V Krnově. Budou provedeny dispoziční úpravy, které zajistí bezbariérovost objektu.</p>
	se střední mírou podpory	6	
	s vysokou mírou podpory	6	
	celkem	16	
terénní komunitní služby	s nízkou mírou podpory	0	
	se střední mírou podpory	0	
	s vysokou mírou podpory	0	

¹ V dalších dokumentech doporučujeme podrobně rozpracovat jednotlivé kroky, včetně cílů, termínů a osob odpovědných za jejich realizaci. Jedná se zejména o přípravu uživatelů (návlek nových dovedností, nové posouzení svéprávnosti aj.) a jejich rodin na změnu, přípravu zaměstnanců, stanovení komunikační strategie, způsob vyhodnocování změny, řízení procesu i logistické řešení. Důležité je i stanovit způsob poskytování nových služeb, novou strukturu zaměstnanců, financování služeb, návaznost a využití dalších veřejných služeb (úřady, obchody, spolky, vzdělávání) a uplatnění na trhu práce (chráněném i otevřeném).

	celkem	0	
pobytové komunitní služby	s nízkou mírou podpory	7	<p>Chráněné bydlení (CHB) Individuální domácnosti s kapacitou 8 osob, které budou určeny lidem s mentálním postižením. 4 byty pro CHB budou v lokalitě města Krnova, budou pořízeny nákupem.</p> <p>Komunitní bydlení pro lidi se specifickými potřebami Tři skupinové domácnosti pro lidi se specifickými potřebami (aktuálně služba domov se zvláštním režimem), vždy pro 4 klienty. Každý klient bude mít svůj pokoj. Bude se jednat o výstavbu ve vybrané lokalitě města Krnova.</p> <p>Kroky, které je třeba podniknout pro zajištění bydlení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výběr lokality - Příprava studie a projektové dokumentace - Vyhlášení veřejné zakázky a výběr dodavatele stavby - Realizace stavby - Výběr a příprava personálu - Výběr klientů služby a příprava na přechod do nové služby komunitního typu - Spolupráce s externími odborníky, s návaznými službami a místní komunitou - Zahájení poskytování služby <p>Kapacita služby bude 12 osob.</p>
	se střední mírou podpory	6	
	s vysokou mírou podpory	6	
	celkem	20	